

Karkkilan kaupungin lausunto Uusimaa-PKS-Helsinki sote-erillisselvityksen loppuraporttiin

Kaupunginhallitus 10.02.2020 § 18

Esittelijä: kaupunginjohtaja Tuija Telén

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoja Uusimaa-PKS-Helsinki sote-erillisselvityksen loppuraporttiin 26.2.2020 mennessä.

Pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelman mukaan alueelliset erityispiirteet otetaan huomioon mahdollisuuksien mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksessa ja palveluiden järjestämisessä. Hallitusohjelmassa on kirjattu, että hallitus selvittää Uudenmaan, pääkaupunkiseudun tai Helsingin alueen erillisselvityksen yhteistyössä alueen kaupunkien ja kuntien kanssa vuoden 2019 loppuun mennessä.

Uudenmaan, pääkaupunkiseudun tai Helsingin sote-erillisselvityksen selvitys toteutettiin syksyllä 2019. Selvityksessä tarkasteltiin mahdollisen erillisselvityksen perusteluja, reunaehdot ja toteutuksen vaihtoehtoja. Tarkasteltavia malleja olivat Uudenmaan kuntien yhdessä esittämä neljän vapaaehtoisen kuntayhtymän ja Helsingin kaupungin muodostama vaihtoehto, lakisääteiset kuntayhtymät, Uudenmaan jako useampaan itsehallinnolliseen alueeseen sekä Uusimaa yhtenä maakuntana, jonka alla toimisi useampi sote-tuotantoalue aluelautakuntamallin mukaisesti.

Erillisselvityksen selvityksessä todettiin vaihtoehtoista perustuslain kannalta ongelmallisiksi kuntayhtymiin pohjautuvat vaihtoehdot. Uusimaa yhtenä maakuntana puolestaan olisi muun maan perusselvityksen mukainen, mutta sen hallittu toimeenpano olisi poikkeuksellisen haastavaa alueen erityispiirteiden takia.

Myös useamman itsehallinnollisen alueen ratkaisu vastaisi pitkälti valtakunnallista mallia, mutta lisäkysymyksiä ovat Helsingin kaupunki sote-järjestäjänä sekä HUSin asema nykyisen sairaanhoitopiirin tehtävien jakautuessa useamman itsenäisen sote-järjestäjän vastuulle. Tässä mallissa erikoissairaanhoidon järjestämisvastuu olisi ensisijaisesti ja yleisesti itsehallinnollisilla alueilla ja toissijaisesti ja lailla säädetysti HUSilla. HUS solmisi järjestämissopimuksen itsehallinnollisten alueiden kanssa koskien järjestämisvastuuta niiltä osin kuin siitä ei ole nimenomaisesti säädetty. Järjestämissopimuksen alasta ja kriteereistä säädetäisiin erikseen, ja valtioneuvostolla olisi oikeus määrittää sopimus, mikäli sairaanhoitopiiri ja itsehallinnolliset alueet eivät pääsisi sopimukseen tai se ei täyttäisi säädettyjä kriteereitä.

Uudenmaan, pääkaupunkiseudun tai Helsingin mahdollisen sote-erillisselvityksen selvityksen loppuraportissa esitetään, että jatkovalmistelu pohjautuu sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämiseen neljän itsehallinnollisen alueen ja Helsingin kaupungin toimesta. Myös erikoissairaanhoidon järjestämisvastuu olisi ensisijaisesti alueilla. HUSin toissijaisesta järjestämisvastuusta säädetäisiin lailla.

Selvityksen aluejakomallissa Karkkila kuuluisi osaksi Länsi-Uudenmaan aluetta, jonka väestöpohja on tällä hetkellä 470.000 asukasta.

Karkkilan kaupungin lausunto on liitteenä. Keskeinen viesti lausunnossa on se, että Karkkila pitää esitettyä Uudenmaan aluejakoa hyvänä. On kuitenkin syytä kriittisesti huomata, että selvitys ei ratkaise muita sote-uudistuksen keskeisiä kysymyksiä, kuten rahoitusta, vaan sen osalta tulee jatkaa valmistelua yhdessä kuntakentän kanssa. Karkkilan näkökulmasta kriittisiä kysymyksiä ovat rahoitusratkaisun lisäksi kuntalaisten palveluiden tasa-arvoisen saatavuuden ja laadun varmistaminen tulevissa ratkaisuissa. Erityistä huomiota on syytä kiinnittää jatkovalmistelussa myös sen turvaamiseen, että soten ja muiden kunnan itse järjestämien palveluiden (esim. varhaiskasvatus ja perusopetus sekä kasvupalvelut) tarkoituksenmukainen ja asiakaslähtöinen yhteistyö ei kärsi.

Esityslistan liite
- Karkkilan kaupungin sote-lausunto

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

hyväksyä liitteenä olevan lausunnon annettavaksi Uusimaa-PKS-Helsinki sote-erillisselvityksen loppuraporttiin.

Päätös: Kaupunginhallitus päätti ehdotuksen mukaan yksimielisesti.

Täytäntöönpano: Sosiaali- ja terveysministeriö